

М. І. Скряпник,
д. е. н., професор, професор кафедри податкового менеджменту та фінансового моніторингу
імені Миколи Чумаченка, Київський національний економічний університет
імені Вадима Гетьмана
ORCID ID: <http://orcid.org/0000-0002-6205-0754>

DOI: 10.32702/2306-6814.2026.7.21

АНАЛІЗ БІЗНЕС-СЕРЕДОВИЩА В КОНТЕКСТІ ІННОВАЦІЙНО- ІНВЕСТИЦІЙНОГО РОЗВИТКУ

М. Skrypnyk,
Doctor of Economic Sciences, Professor, Professor of the Department of Tax Management and Financial Monitoring
named after Mykola Chumachenko, Kyiv National Economic University named after Vadym Hetman

BUSINESS ENVIRONMENT ANALYSIS IN THE CONTEXT OF INNOVATION AND INVESTMENT DEVELOPMENT

У статті досліджується трансформація бізнес-середовища під впливом стрімкої цифровізації, глобалізації та зростаючої економічної турбулентності, що істотно змінює традиційні підходи до управління підприємствами та їхнього стратегічного розвитку. Обґрунтовано необхідність переходу від класичних лінійних моделей аналізу до екосистемного аналітичного підходу, який розглядає підприємство не як ізольовану одиницю, а як інтегрований елемент складної багаторівневої мережі взаємодіючих суб'єктів. До таких суб'єктів віднесено державні інституції, фінансових та інвестиційних партнерів, науково-освітні установи, інноваційні кластери, цифрові платформи та інші учасники ринкових відносин, що спільно формують середовище створення доданої вартості та інновацій.

Особливу увагу приділено визначенню ключових детермінант інноваційно-інвестиційного розвитку, серед яких провідна роль належить державній економічній політиці, рівню розвитку цифрової інфраструктури, якості інституційного середовища та накопиченню інтелектуального капіталу. Саме ці фактори розглядаються як базові умови забезпечення довгострокової конкурентоспроможності та сталого економічного зростання в умовах цифрової трансформації.

У дослідженні запропоновано комплексну трирівневу модель аналізу бізнес-середовища, яка включає макрорівень (нормативно-правова база, інституційні умови та державне регулювання), мезорівень (мережеві взаємодії, інноваційні кластери, партнерські екосистеми та міжорганізаційна кооперація) і мікрорівень (внутрішні ресурси підприємства, управлінські компетенції та інноваційний потенціал). Така структура дозволяє більш системно досліджувати взаємозв'язки між зовнішніми та внутрішніми чинниками, що впливають на ефективність функціонування бізнесу.

Отримані результати підтверджують, що екосистемний підхід дозволяє трансформувати інституційні обмеження у джерело конкурентних переваг, підвищує гнучкість підприємств, стимулює інноваційну активність та ефективність інвестиційних процесів. Практичне значення дослідження полягає у формуванні методичних засад стратегічного управління розвитком підприємств в умовах цифрової економіки, що забезпечує їхню стійкість, конкурентоспроможність і довгострокову траєкторію зростання як на національному, так і на глобальному рівнях.

The article examines the transformation of the business environment under the influence of rapid digitalization, globalization, and increasing economic turbulence, which significantly reshapes traditional approaches to enterprise management and strategic development. The necessity of transitioning from classical linear analytical models to an ecosystem-based analytical approach is substantiated. This approach views the enterprise not as an isolated unit but as an integrated element of a complex, multi-level network of interacting actors. These actors include state institutions, financial and investment partners, academic and research institutions, innovation clusters, digital platforms, and other market participants that jointly form an environment for value creation and innovation.

Particular attention is paid to identifying the key determinants of innovation and investment development, among which the leading role is attributed to public economic policy, the level of digital infrastructure development, the quality of the institutional environment, and the accumulation of intellectual capital. These factors are considered fundamental prerequisites for ensuring long-term competitiveness and sustainable economic growth in the context of digital transformation.

The study proposes a comprehensive three-level model for analyzing the business environment, which includes the macro level (regulatory framework, institutional conditions, and state regulation), meso level (network interactions, innovation clusters, partnership ecosystems, and inter-organizational cooperation), and micro level (internal enterprise resources, managerial competencies, and innovation potential). This structure enables a more systematic examination of the interrelationships between external and internal factors influencing business performance.

The results confirm that the ecosystem approach enables the transformation of institutional constraints into sources of competitive advantage, enhances enterprise flexibility, stimulates innovation activity, and improves the efficiency of investment processes. The practical significance of the study lies in the formation of methodological foundations for strategic enterprise management in the digital economy, ensuring resilience, competitiveness, and a long-term growth trajectory at both national and global levels.

Ключові слова: бізнес-середовище; цифровізація; екосистемний підхід; інноваційно-інвестиційний розвиток; цифрова економіка; інтелектуальний капітал; державна політика; конкурентоспроможність.

Key words: business environment; digitalization; ecosystem approach; innovation and investment development; digital economy; intellectual capital; public policy; competitiveness.

ПОСТАНОВКА ПРОБЛЕМИ У ЗАГАЛЬНОМУ ВИГЛЯДІ ТА ЇЇ ЗВ'ЯЗОК ІЗ ВАЖЛИВИМИ НАУКОВИМИ ЧИ ПРАКТИЧНИМИ ЗАВДАННЯМИ

Актуальність дослідження обумовлена поглибленням глобальної економічної турбулентності та радикальною цифровою трансформацією, що докорінно змінюють архітектуру сучасного бізнес-середовища. Традиційні лінійні моделі інноваційно-інвестиційного розвитку вичерпали свій адаптивний потенціал, не забезпечуючи підприємствам необхідного рівня резильєнтності перед обличчям непередбачуваних екзогенних шоків. Критичною науковою проблемою постає пануючий у фаховій літературі фрагментарний підхід, який розглядає фінансові, технологічні та інституційні чинники як ізольовані змінні. Таке методологічне обмеження нівелює синергетичну природу інноваційних процесів і перешкоджає формуванню цілісних механізмів управління в умовах високої невизначеності.

За таких обставин виникає об'єктивна потреба у переході до екосистемної парадигми аналізу. Виникає потреба у теоретичному обґрунтуванні концепції системної інтеграції державної політики, цифрової інфраструктури та інтелектуального капіталу як єдиного базису для конвертації інституційних бар'єрів у стратегічні конкурентні переваги. Саме розробка комплексних механізмів функціонування підприємств у межах такої екосистеми визначає вектор забезпечення довгострокової життєздатності національної економіки.

АНАЛІЗ ОСТАННІХ ДОСЛІДЖЕНЬ І ПУБЛІКАЦІЙ

Фундаментальні аспекти трансформації бізнес-середовища під впливом цифровізації висвітлено у звіті UNCTAD (2025). Автори доводять, що в умовах глобальної турбулентності саме цифровізація виступає основним медіатором інвестиційних потоків, дозволяючи підприємствам нівелювати транзакційні витрати та долати тра-

диційні інституційні бар'єри [1]. Своєю чергою, експерти World Economic Forum (2025) обґрунтовують перехід від ізольованих інноваційних стратегій до "Toolkit of Principles", де ключовим фактором успіху є інтеграція цифрової інфраструктури з інклюзивним управлінням [2].

Роль державної політики як активного архітектора інноваційних екосистем аналізується у доповідях OECD (2025). Дослідники акцентують увагу на необхідності гнучкого регулювання та створення умов для конвергенції технологій, що прямо корелює з потребою формування системної відповіді на екзогенні шоки [3]. Питання синергії між державними сервісами та регіональною цифровою трансформацією ґрунтовно досліджено у праці Li et al. [4], де автори на емпіричному рівні підтверджують, що ефективність інноваційного розвитку критично залежить від здатності інституційного середовища підтримувати баланс між технологічним оновленням та розвитком інтелектуального капіталу.

Проблематику усунення бар'єрів на шляху до впровадження інновацій у масштабах цілих економічних блоків піднімає European Commission (2026) у межах оновленого European Innovation Act. Стратегія фокусується на створенні "безбар'єрного" середовища для високотехнологічних інвестицій, що підтверджує актуальність пошуку механізмів конвертації інституційних обмежень у конкурентні можливості [5].

Проведений аналіз наукових праць засвідчує, що більшість досліджень зосереджена на окремих аспектах трансформації бізнес-середовища — цифровізації, державному регулюванні або розвитку інтелектуального капіталу. Натомість недостатньо розробленими залишаються питання їх комплексної взаємодії в межах цілісної інноваційно-інвестиційної екосистеми.

Незважаючи на значний науковий доробок у сфері дослідження трансформації бізнес-середовища, низка важливих аспектів залишається недостатньо розробленою. Недостатньо обґрунтованими залишаються методологічні підходи до системної інтеграції інституційних, технологічних та управлінських чинників формування сучасного бізнес-середовища. Потребують подальшого наукового опрацювання питання трансформації інституційних бар'єрів у фактори конкурентних переваг, а також розроблення комплексних механізмів управління інноваційно-інвестиційним розвитком підприємств в умовах цифрової економіки та зростання глобальної економічної турбулентності. Саме ці аспекти зумовлюють необхідність поглиблення теоретичних і методичних засад аналізу бізнес-середовища в контексті інноваційно-інвестиційного розвитку підприємств.

ФОРМУЛЮВАННЯ ЦІЛЕЙ СТАТТІ (ПОСТАНОВКА ЗАВДАННЯ)

Метою статті є обґрунтування та розробка екосистемного підходу до аналізу бізнес-середовища в умовах цифрової трансформації та глобальної економічної турбулентності, що передбачає інтеграцію державної політики, цифрової інфраструктури та інтелектуального капіталу як ключових чинників інноваційно-інвестиційного розвитку підприємств, визначення механізмів конвертації інституційних бар'єрів у конкурентні переваги та формування методичних засад управління підприємствами у цифровій економіці для забезпечення їх стійкості та довгострокового розвитку національної економіки.

ВИКЛАД ОСНОВНОГО МАТЕРІАЛУ ДОСЛІДЖЕННЯ

Бізнес середовище розглядається як комплексна система взаємопов'язаних внутрішніх і зовнішніх факторів, які визначають умови функціонування підприємства, масштаб можливостей для інновацій та інвестицій, а також його здатність адаптуватися до змін у динамічному ринковому середовищі. Внутрішні фактори включають організаційну структуру, корпоративну культуру, фінансові та людські ресурси, технологічну базу [6]. Зовнішні фактори охоплюють інституційне середовище (законодавство, регулювання, державні програми підтримки), ринкову кон'юнктуру, конкурентне середовище, технологічні тенденції та соціально-економічні умови [7].

Особливу роль у сучасних умовах відіграє людський капітал, який визначає здатність підприємства впроваджувати інновації та ефективно використовувати інноваційно-інвестиційні ресурси [8], що включають цифрові платформи, автоматизацію процесів, аналітичні системи, які забезпечують швидку адаптацію бізнесу до ринкових викликів.

Інноваційно інвестиційний розвиток підприємства є стратегічним процесом, що передбачає одночасне формування інноваційних бізнес-моделей, залучення фінансових ресурсів, освоєння новітніх технологій та впровадження інноваційних рішень у виробничі, управлінські та маркетингові процеси. Він має багатовимірний характер, оскільки включає економічні, технологічні, соціальні та управлінські аспекти розвитку підприємства, що взаємодіють у рамках цілісної екосистеми.

Серед ключових напрямів інноваційно інвестиційного розвитку підприємств можна виділити:

- створення сприятливого регуляторного середовища, фінансування науково-дослідних і дослідно-конструкторських робіт, податкові стимули для інноваційних підприємств, формування грантових програм і субсидій [9];

- впровадження інформаційних технологій, автоматизація виробництва та управлінських процесів, використання аналітичних систем для прийняття рішень, розвиток цифрових платформ для взаємодії з клієнтами та партнерами [10];

- розвиток партнерств, участь у кластерах та платформах, співпраця з науковими інститутами, технологічними хабами та іншими підприємствами для створення синергетичного ефекту [11].

Інтеграція цих складових забезпечить стратегічне позиціонування підприємства, підвищення його конкурентоспроможності та стійкості в умовах економічної турбулентності, а також створить умови для довгострокового розвитку на національному та міжнародному рівнях. Таким чином, інноваційно-інвестиційний розвиток підприємств є комплексним і багатовимірним процесом, який формується під впливом взаємопов'язаних інституційних, технологічних та організаційно-економічних факторів.

Традиційна парадигма аналізу бізнес-середовища, що базується на лінійній логіці, ієрархічному підході до оцінки факторів та їх фрагментарному розгляді, демонструє суттєву обмеженість у виявленні стратегічних мож-

ливостей розвитку підприємств. Такий підхід орієнтований переважно на статичний аналіз окремих елементів середовища (економічних, політичних, технологічних), що не дозволяє врахувати складну динаміку їх взаємодії та взаємовпливу.

Крім того, традиційні методи аналізу бізнес-середовища зосереджені на оцінці поточного стану ринку та внутрішніх ресурсів підприємства, що обмежує можливості прогнозування довгострокових змін і формування стратегічних проривів. В умовах цифрової економіки, посилення глобальної конкуренції та високої швидкості технологічних трансформацій такий підхід виявляється недостатнім для адекватного реагування на зовнішні виклики [12].

Натомість об'єктивні реалії технологічного прогресу, зокрема розвиток цифрових платформ, штучного інтелекту та великих даних, диктують необхідність переходу до екосистемного аналізу, який дозволяє розглядати підприємство як елемент ширшої економічної системи [13]. Екосистемний підхід передбачає інтеграцію ресурсів, знань та інноваційного потенціалу різних учасників, що забезпечує формування синергетичного ефекту та підвищення ефективності інноваційно-інвестиційної діяльності.

У межах екосистемного підходу бізнес-середовище розглядається як динамічна багаторівнева система, в якій підприємство функціонує не ізольовано, а як інтегрований елемент мережі взаємодіючих суб'єктів — держави, інвесторів, наукових установ, технологічних платформ і споживачів. Така взаємодія забезпечує безперервну циркуляцію ресурсів, знань та інновацій, формуючи нові можливості для розвитку, а також створює умови для виникнення ефекту мережевої синергії, який неможливо досягти в межах традиційної ієрархічної моделі управління.

Ключовою відмінністю екосистемного аналізу є акцент не лише на ідентифікації факторів впливу, а й на дослідженні зв'язків між ними, їхньої інтенсивності, напрямку та динаміки розвитку. Важливим стає аналіз не окремих елементів, а архітектури взаємодії, що дозволяє оцінити потенціал формування доданої вартості в межах екосистеми. Це забезпечує перехід від статичного описового аналізу до адаптивного стратегічного управління, орієнтованого на прогнозування змін і формування довгострокових конкурентних переваг.

Екосистемний підхід аналізу бізнес-середовища підприємств в умовах інноваційного-інвестиційного розвитку передбачає виділення трьох ключових рівнів аналізу, кожен з яких виконує окрему функцію у формуванні інноваційно-інвестиційного потенціалу підприємств: макрорівень, мезорівень та мікрорівень [12].

Макрорівень (інституційний) охоплює сукупність формальних і неформальних інститутів, що визначають правила функціонування економіки. До нього належать державна політика, нормативно-правове регулювання, податкова система, інвестиційний клімат, а також глобальні економічні тренди. Саме на цьому рівні формуються базові умови для інноваційного розвитку, включаючи доступ до фінансових ресурсів, державні програми підтримки інновацій та інтеграцію у міжнародні ринки. Важливим аспектом є також стабільність інституцій-

ного середовища та його здатність стимулювати підприємницьку активність.

Мезорівень (мережевий) відображає взаємодію економічних агентів у межах кластерів, галузевих екосистем, інноваційних платформ і партнерських мереж. Саме на цьому рівні відбувається обмін знаннями, технологіями та ресурсами, що сприяє прискоренню інноваційних процесів. Розвиток кластерних структур, державно-приватного партнерства, участь у міжнародних інноваційних мережах забезпечують формування синергетичного ефекту та підвищення ефективності використання ресурсів. У сучасних умовах особливого значення набувають цифрові платформи як інструмент координації взаємодії учасників екосистеми.

Мікрорівень (рівень підприємства) характеризує внутрішній потенціал підприємства до інноваційно-інвестиційного розвитку. Він включає ресурси (фінансові, матеріальні, людські), компетенції персоналу, організаційну структуру, бізнес-модель та рівень цифрової трансформації. Саме на цьому рівні відбувається трансформація зовнішніх можливостей у конкретні конкурентні переваги підприємства. Важливим є здатність підприємства інтегруватися в екосистеми, адаптуватися до змін і використовувати сучасні технології, зокрема штучний інтелект, великі дані та цифрові платформи [12].

Наочно екосистемний підхід аналізу бізнес-середовища підприємств в умовах інноваційного-інвестиційного розвитку ілюструє рис. 1.

Розроблений екосистемний підхід до аналізу бізнес-середовища підприємств дозволяє розглядати їх розвиток у контексті складної системи взаємопов'язаних елементів — інституцій, учасників ринку, ресурсів та інноваційних потоків. Такий підхід забезпечує більш глибоке розуміння впливу зовнішніх і внутрішніх факторів на функціонування підприємств, особливо в умовах інноваційно-інвестиційної трансформації економіки.

Ключовою перевагою запропонованої моделі є інтеграція тривіневого аналізу (макро-, мезо- та мікрорівнів), що дозволяє комплексно оцінювати як інституційне середовище, так і мережеву взаємодію та внутрішній потенціал підприємства. Визначено, що саме на мезорівні формуються основні механізми кооперації, партнерства та обміну знаннями, які стимулюють інноваційну активність і підвищують ефективність інвестицій.

Встановлено, що вирішальну роль у забезпеченні розвитку підприємств відіграють синергія взаємодії та трансформація бізнес-ресурсів, зокрема інтелектуального капіталу, цифрових технологій і фінансових інструментів. Їх ефективне поєднання сприяє підвищенню адаптивності підприємств до змінного середовища, формуванню конкурентних переваг і забезпеченню стійкого розвитку.

Узагальнено, що практична цінність екосистемного підходу полягає у можливості його застосування для формування стратегій інноваційно-інвестиційного розвитку, удосконалення управлінських рішень та підвищення результативності діяльності підприємств. Його впровадження сприятиме зміцненню конкурентоспроможності бізнесу та забезпеченню довгострокової економічної стійкості в умовах глобальних трансформацій.

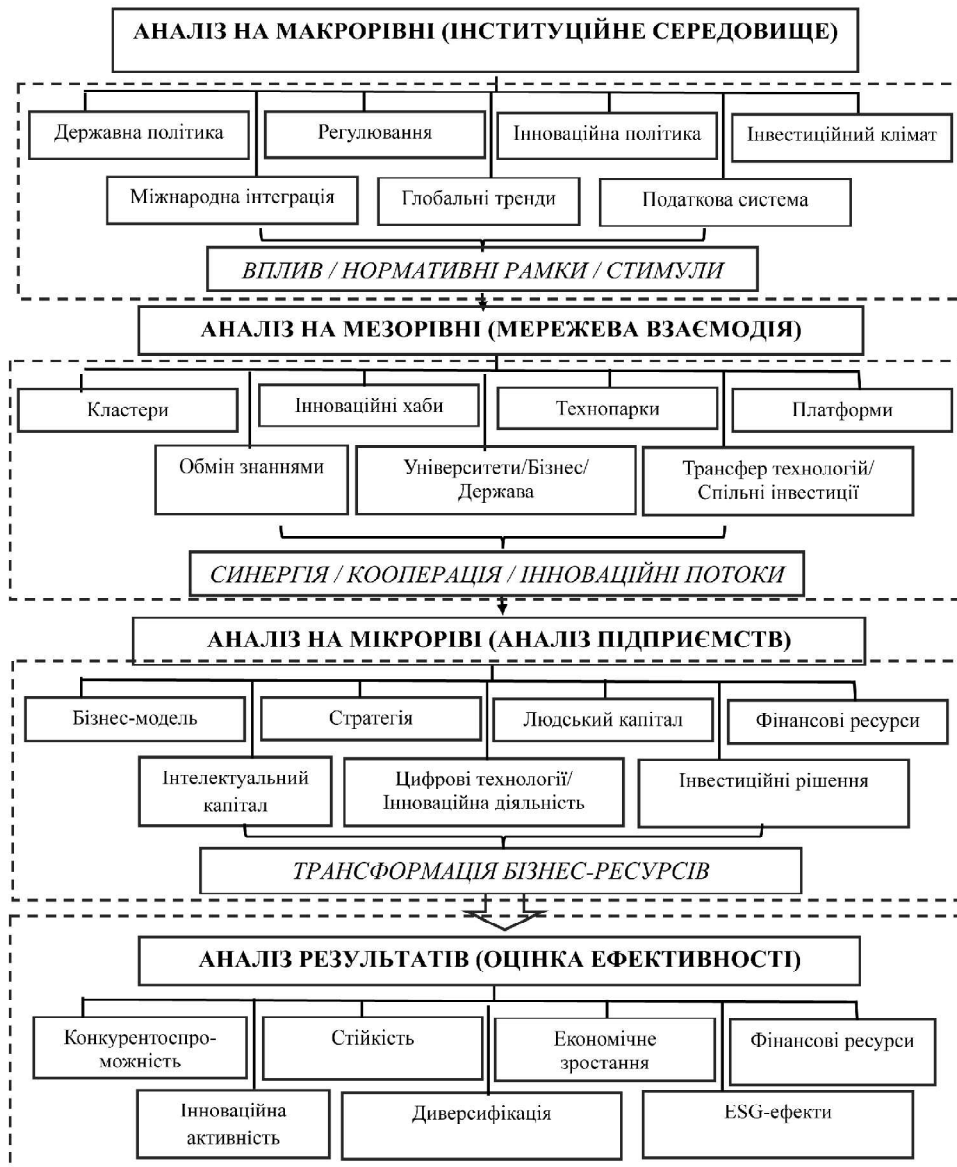

Рис. 1. Екосистемний підхід аналізу бізнес-середовища підприємств в умовах інноваційного-інвестиційного розвитку

Джерело: розроблено автором.

ВИСНОВКИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ ПОДАЛЬШИХ РОЗВІДОК У ДАНОМУ НАПРЯМІ

У результаті проведеного дослідження обґрунтовано доцільність застосування екосистемного підходу до аналізу бізнес-середовища підприємств в умовах цифрової трансформації та глобальної економічної турбулентності. Доведено, що традиційні підходи, орієнтовані на фрагментарний і статичний аналіз факторів, не забезпечують належного рівня адаптивності та стратегічної гнучкості підприємств. Запропонований підхід дозволяє розглядати бізнес-середовище як багаторівневу динамічну систему взаємопов'язаних елементів, у якій інтеграція державної політики, цифрової інфраструктури та інтелектуального капіталу виступає ключовою передумовою формування інноваційно-інвестиційного потенціалу.

Встановлено, що ефективність розвитку підприємств значною мірою визначається характером взаємодії на макро-, мезо- та мікрорівнях, де особливу роль відіграє

мезорівень як середовище формування партнерств, кластерних зв'язків і цифрових платформ. Обґрунтовано, що синергія взаємодії учасників екосистеми сприяє трансформації інституційних бар'єрів у конкурентні переваги, забезпечує циркуляцію знань, ресурсів та інновацій, а також підвищує ефективність інвестиційних процесів. Реалізація екосистемного підходу сприятиме удосконаленню стратегічного управління, активізації інноваційної діяльності та зміцненню конкурентоспроможності підприємств як на національному, так і на міжнародному рівнях.

Подальші наукові дослідження доцільно спрямувати на поглиблення методичного інструментарію екосистемного аналізу бізнес-середовища, зокрема розробку кількісних індикаторів оцінювання ефективності взаємодії на макро-, мезо- та мікрорівнях. Актуальним є формування інтегральних показників, які дозволять оцінювати рівень розвитку інноваційно-інвестиційних екосистем та їх вплив на конкурентоспроможність підприємств у динаміці.

Література:

1. United Nations Conference on Trade and Development (UNCTAD). Digital Economy Report 2021: Leveraging Digitalization for Investment Facilitation. URL: <https://unctad.org/publication/digital-economy-report-2021>
2. World Economic Forum. Toolkit of Principles for Future-Ready Innovation Ecosystems (2025). URL: <https://www.weforum.org/publications/innovation-ecosystems-a-toolkit-of-principles-and-best-practice/>
3. Organisation for Economic Co-operation and Development (OECD). OECD Digital Economy Outlook 2025. URL: <https://www.oecd.org/digital/digital-economy-outlook-2025>
4. Liu Q., Zhang, Y., Sun X., et al. "Digital innovation ecosystems and regional green technological innovation: Evidence from China's panel-QCA analysis", Journal of Innovation & Knowledge, 2025. Vol 10, Issue 5 URL: <https://doi.org/10.1016/j.jik.2025.100789>
5. European Commission "European Innovation Act — public consultation and policy development", European Commission. (2025) URL: <https://research-and-innovation.ec.europa.eu>
6. Adner, R. Ecosystem as Structure: An Actionable Construct for Strategy, Journal of Management, 2017. Vol. 43, No. 1, pp. 39-5 URL: <https://doi.org/10.1177/0149206316678451> (Accessed 21 March 2026)
7. Porter, M. E. Competitive Advantage: Creating and Sustaining Superior Performance. NY: Free Press, 1985. URL: <https://www.hbs.edu/faculty/Pages/item.aspx?num=193>
8. Дубницький, В., & Павлова, В. (2025). Екосистемний підхід до підприємництва в умовах цифровізації як інноваційний інструмент управління конкурентоспроможністю. Herald of Khmelnytskyi National University. Economic Sciences, 344 (4), 251—258. URL: <https://doi.org/10.31891/2307-5740-2025-344-4-34>.
9. European Commission (n.d.), "Horizon Europe: Funding opportunities for innovation and research", Research and Innovation — European Commission, URL: https://research-and-innovation.ec.europa.eu/funding/funding-opportunities/funding-programmes-and-open-calls/horizon-europe_en
10. World Economic Forum. Digital Transformation of Industries. White Paper, 2020. <https://www.weforum.org/publications/digital-transformation-of-industries/>
11. Romero, I. and Mammadov, H. (2024), "Digital Transformation of SMEs as an Innovation Process: A Holistic Study of its Determinants", Journal of the Knowledge Economy, [Online], available at: <https://doi.org/10.1007/s13132-024-02217-z> (Accessed 21 March 2026).
12. Gorelova, I., Rudko, I., D'Ascenzo, F., Bellini, F. Conceptualizing Digital Innovation Ecosystems: A Systematic Literature Review. Management & Marketing, 2025. <https://doi.org/10.2478/mmcks-2025-0002>
13. OECD Innovation ecosystems in the bioeconomy. № 76. 2019. URL: https://www.oecd.org/content/dam/oecd/en/publications/reports/2019/09/innovation-ecosystems-in-the-bioeconomy_b77a065a/e2e3d8a1-en.pdf
- unctad.org/publication/digital-economy-report-2021 (Accessed 21 March 2026).
2. World Economic Forum (2025), "Toolkit of Principles for Future-Ready Innovation Ecosystems", World Economic Forum, [Online], available at: <https://www.weforum.org/publications/innovation-ecosystems-a-toolkit-of-principles-and-best-practice/> (Accessed 21 March 2026).
3. Organisation for Economic Co-operation and Development (OECD) (2025), "OECD Digital Economy Outlook 2025", OECD, [Online], available at: <https://www.oecd.org/digital/digital-economy-outlook-2025> (Accessed 21 March 2026).
4. Liu Q., Zhang, Y., Sun X., et al. (2025), "Digital innovation ecosystems and regional green technological innovation: Evidence from China's panel-QCA analysis", Journal of Innovation & Knowledge, Vol 10, Issue 5 [Online]. <https://doi.org/10.1016/j.jik.2025.100789>.
5. European Commission (2025), "European Innovation Act — public consultation and policy development", European Commission, [Online], available at: <https://research-and-innovation.ec.europa.eu> (Accessed 12 March 2026).
6. Adner, R. (2017). Ecosystem as Structure: An Actionable Construct for Strategy, Journal of Management, Vol. 43, No. 1, pp. 39-5 [Online]. <https://doi.org/10.1177/0149206316678451>
7. Porter, M. E. (1985), Competitive Advantage: Creating and Sustaining Superior Performance, Free Press, NY, USA, [Online], available at: <https://www.hbs.edu/faculty/Pages/item.aspx?num=193> (Accessed 21 March 2026).
8. Dubnytskyi, V. and Pavlova, V. (2025), "Ecosystem approach to entrepreneurship in the context of digitalization as an innovative tool for managing competitiveness", Herald of Khmelnytskyi National University. Economic Sciences, vol. 344, no. 4, pp. 251—258, [Online]. <https://doi.org/10.31891/2307-5740-2025-344-4-34>.
9. European Commission (2026), "Horizon Europe: Funding opportunities for innovation and research", Research and Innovation — European Commission, [Online], available at: https://research-and-innovation.ec.europa.eu/funding/funding-opportunities/funding-programmes-and-open-calls/horizon-europe_en (Accessed 21 March 2026).
10. World Economic Forum (2020), "Digital Transformation of Industries", White Paper, [Online], available at: <https://www.weforum.org/publications/digital-transformation-of-industries/> (Accessed 21 March 2026).
11. Romero, I. and Mammadov, H. (2024), "Digital Transformation of SMEs as an Innovation Process: A Holistic Study of its Determinants", Journal of the Knowledge Economy, [Online], available at: <https://doi.org/10.1007/s13132-024-02217-z> (Accessed 21 March 2026).
12. Gorelova, I., Rudko, I., D'Ascenzo, F. and Bellini, F. (2025), "Conceptualizing Digital Innovation Ecosystems: A Systematic Literature Review", Management & Marketing, [Online]. <https://doi.org/10.2478/mmcks-2025-0002>.
13. Organisation for Economic Co-operation and Development (OECD) (2019), "Innovation ecosystems in the bioeconomy", OECD Publishing, [Online], available at: https://www.oecd.org/content/dam/oecd/en/publications/reports/2019/09/innovation-ecosystems-in-the-bioeconomy_b77a065a/e2e3d8a1-en.pdf (Accessed 21 March 2026).

References:

1. United Nations Conference on Trade and Development (UNCTAD) (2025), "Digital Economy Report 2021: Leveraging Digitalization for Investment Facilitation", UNCTAD, [Online], available at: <https://>

Отримано редакцією журналу / Received: 21.03.26

Прорецензовано / Revised: 30.03.26

Схвалено до друку / Accepted: 09.04.26